

KORTE MEDEDELINGEN

EEN BLADVLEKKENZIEKTE OP JONGE SLAPLANTEN VEROORZAAKT DOOR *PLEOSPORA HERBARUM* (PERS.) RABENH.¹⁾

*With a summary: A leafspot disease of young lettuce (Lactuca sativa L.)
caused by Pleospora herbarum (PERS.) RABENH. ¹⁾*

DOOR

Dr Ir J. GOOSSENS

Plantenziektenkundige Dienst, Wageningen

Op tuinderijen in de omgeving van Capelle aan de IJssel, Rotterdam, Berkel en 's-Gravenzande kwam in de maanden Januari en Februari 1950 een blad-
vlekkenziekte voor bij jonge slapplanten zowel in onverwarmde kassen als onder
wel en niet verwarmd platglas.

De meestal ronde vlekken, die voornamelijk aanwezig waren op de onderste
bladeren, bestonden uit een lichtbruin centrum omgeven door een betrekkelijk
brede bruine rand; meermalen waren concentrische ringen waarneembaar. Zie
afb. no 1.

Naast elkaar gelegen vlekken gingen veelal in elkaar over, zodat grote ge-
deelten van het blad aangetast waren met het gevolg, dat het gehele blad af-
stierf. Werd ook het stengeltje in de aantasting betrokken dan stierf meestal
het gehele plantje af.

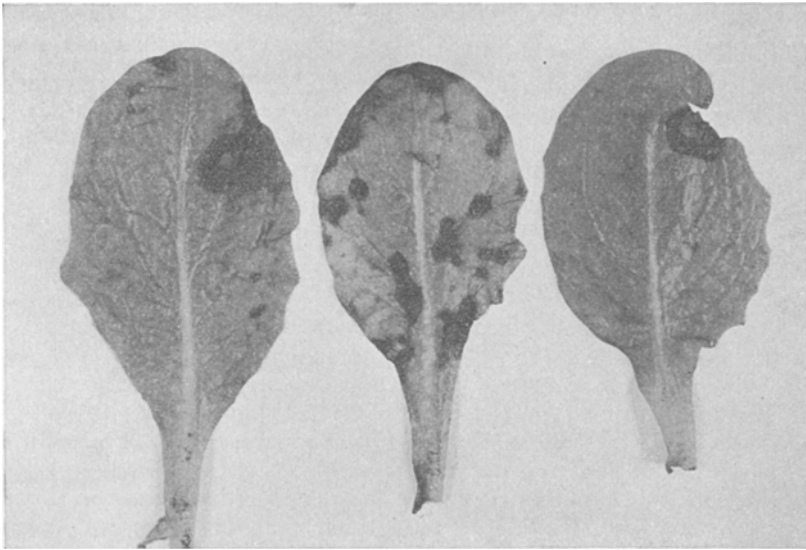
Volgens gegevens van het Proefstation voor de Groenten en Fruitteelt onder
glas te Naaldwijk, waarvan wij materiaal ter onderzoek ontvingen, kwam deze
bladvlekkenziekte in vrij veel tuinderijen voor, maar meestal niet in ernstige
mate; in één geval was echter ongeveer 70 % der plantjes aangetast.

De bestrijding bleef beperkt tot het wegnemen van aangetaste bladeren en
het inboeten van weggevalen planten. Tegen het einde van Februari toen de
weersomstandigheden gunstiger werden, groeiden de licht aangetaste planten
normaal verder.

Op bovenbedoelde vlekken vonden wij bij ons onderzoek sporen van
Stemphylium botryosum WALLR. (*Macrosporium commune* RABENH.); het peri-
theciën-stadium van deze zwam is: *Pleospora herbarum* (PERS.) RABENH., o.m.
bekend als de veroorzaker van roodneuzen bij bonen. Wij hebben te maken
met een zwakteparasiet, die onder daarvoor geschikte omstandigheden o.a.
uien, tomaten, bonen, erwten en ook sla kan aantasten. In Engeland is de aan-
tasting van sla in de jaren 1930 en 1931 plaatselijk vrij veel voorgekomen,
maar de aantasting was toch niet van dien aard, dat tot bestrijdingsmaatregelen
moest worden overgegaan. In Zuid-Afrika blijkt deze aantasting van ernstige
aard te kunnen zijn. Dr B. J. DIPPENAAR noemt ze in zijn publicatie in de
„Boerderij in Suud-Afrika” 1939, blz. 101 „so niet die vernaamste nie, dan wel
een van die voornaamste siektes, waaraan kopslaai in daardie streek gedurende
die wintermaande onderhewig is”.

Deze aantasting komt in Zuid-Afrika voornamelijk voor in vochtige en voor
dat land koele wintermaanden. Betrekkelijk warme en droge weersomstandig-
heden zijn niet zo gunstig voor deze ziekte.

¹⁾ Ontvangen voor publicatie 31 Mei 1951.

Afb. 1.

Bij het onderzoek verricht aan het Dep. van Plantenziekteleer te Stellenbosch is aangetoond, dat een aantasting van het blad kan plaats vinden bij 10 ° en 25 °C en daartussen gelegen temperaturen; daaronder en daarboven niet. De sterkste aantasting vond plaats bij 20 °C en wel bij planten, die gedurende 36 uur waren nat gehouden.

Naar aanleiding van deze resultaten meent Dr DIPPENAAR, dat deze ziekte vermoedelijk ernstig zal optreden, wanneer het 's nachts zwaar dauwt op de planten en de weersomstandigheden verder betrekkelijk vochtig en koel zijn.

Er werden gunstige resultaten bereikt door een 4- of 5-malige bestuiving of bespuiting met koperbevattende middelen. Een invloed van de bemesting (K.P.N.) op de mate van aantasting werd niet waargenomen.

SUMMARY

During the months of January and February 1950 a leafspot disease of young lettuce caused by *Pleospora herbarum* was met with in vegetable nurseries especially in the environs of Rotterdam. The round leafspots were brown with a lighter centre; some spots showed concentric rings.

The infestation was on the whole not of a serious nature, only in one case 70 % of the plants was attacked.

Control was restricted to removing of the diseased leaves and to filling blanks. When weather conditions improved towards the end of February the slightly diseased plants developed further normally.